

Analiza zakresu prowadzonej działalności przez agencje zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim w 2012 r.

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

Zachodniopomorskie
Obserwatorium Rynku Pracy

Autor: Paweł Wojtaszyk

Badanie mające na celu analizę funkcjonowania agencji zatrudnienia jako instytucji rynku pracy oraz zapoznanie się z formą współpracy pomiędzy agencjami a pozostałymi instytucjami rynku pracy.

Spis treści

1. Regulacje prawne funkcjonowania agencji zatrudnienia w Polsce	3
1.1. Liczba agencji zatrudnienia w Polsce	4
1.2. Wyniki działalności agencji zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim	7
2. Działalność agencji zatrudnienia w woj. zachodniopomorskim – wyniki badania	13
2.1. Informacje o badaniu	13
2.2. Charakterystyka badanych podmiotów	14
3. Podsumowanie	25

1. Regulacje prawne funkcjonowania agencji zatrudnienia w Polsce

Funkcjonowanie agencji zatrudnienia w Polsce jest regulowane ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie z ww. ustawą prowadzenie agencji zatrudnienia wiąże się z jej wpisem do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia. Rejestr prowadzi marszałek województwa właściwy dla siedziby podmiotu ubiegającego się o wpis. Wpis do tego rejestru wymaga prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług:

1. **„Pośrednictwa pracy**, polegających w szczególności na:
  - a) udzielaniu pomocy osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
  - b) pozyskiwaniu i upowszechnianiu ofert pracy,
  - c) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy,
  - d) Informowaniu kandydatów do pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,
  - e) Inicjowaniu i organizowaniu kontaktów osób poszukujących odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z pracodawcami,
  - f) Kierowaniu osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
2. **Doradztwa personalnego**, polegającego w szczególności na:
  - a) Prowadzeniu analizy zatrudnienia u pracodawców, określeniu kwalifikacji pracowników i ich predyspozycji oraz innych cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy,
  - b) Wskazywaniu źródeł i metod pozyskania kandydatów na określone stanowiska pracy,
  - c) Weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji,
3. **Poradnictwa zawodowego**, polegających w szczególności na:
  - a) Udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia,
  - b) Udzielaniu informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych w szczególności o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
  - c) Inicjowaniu organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych, zajęć aktywizujących w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
  - d) Udzielaniu pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie,
4. **Pracy tymczasowej**, polegających na zatrudnieniu pracowników tymczasowych i kierowaniu tych pracowników oraz osób niebędących pracownikami do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika, na zasadach określonych w przepisach o zatrudnianiu pracowników tymczasowych.”¹

Prowadzenie działalności gospodarczej, w zakresie świadczenia ww. usług jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej² i wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia. Wpis do rejestru agencji zatrudnienia jest potwierdzany certyfikatem, który wydawany jest przez marszałka województwa i uprawnia do świadczenia jednej, kilku lub nawet wszystkich ww. usług. Zatem, tylko agencja zatrudnienia, posiadająca certyfikat i aktualny wpis w Krajowym Rejestrze Agencji Zatrudnienia,

¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2004 Nr 99 poz. 1001) <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20040991001>

² Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.) <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20041731807>

dostępny na stronie www.kraz.praca.gov.pl, może świadczyć usługi w ww. zakresach. Rejestr ten jest jawny i powszechnie dostępny dla wszystkich zainteresowanych.

Na terenie woj. zachodniopomorskiego organem właściwym do prowadzenia ww. rejestru jest Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie, działający z upoważnienia Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego.

1.1. Liczba agencji zatrudnienia w Polsce

W końcu 2012 roku w Polsce funkcjonowały 3972 czynne agencje zatrudnienia wpisane do Rejestru Podmiotów Prowadzących Agencje Zatrudnienia, tj. o 440 podmiotów więcej niż w końcu 2011 r. Najwięcej agencji zarejestrowanych było w województwach: mazowieckim (841), śląskim (423) i wielkopolskim (396), natomiast najmniej w woj. warmińsko-mazurskim (88), świętokrzyskim (57) i podlaskim (38). Tak znaczne regionalne zróżnicowanie pod względem liczby czynnych agencji zatrudnienia spowodowane jest przede wszystkim dużą koncentracją podmiotów gospodarczych oraz stopniem rozwoju poszczególnych regionów (świadczy o tym m.in. lokata w zestawieniu IBnGR³ – atrakcyjność inwestycyjna województw w 2012 r.), a co za tym idzie wzrostem zapotrzebowania przez przedsiębiorców na tego typu usługi. Ekspansja agencji zatrudnienia jest również powiązana z możliwością uzyskania dodatkowych środków na prowadzenie działalności z zakresu aktywizacji zawodowej w ramach projektów EFS⁴, w związku z tym, część podmiotów świadczących ww. usługi przeprowadziło proces przemian struktury własnej działalności i rozpoczęło starania o uzyskanie odpowiedniego certyfikatu.

Tabela 1. Liczba czynnych agencji zatrudnienia wg stanu na dzień 31.12.2012 r. w podziale na województwa

Lp.	Województwo	Liczba czynnych agencji zatrudnienia	Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON	Atrakcyjność inwestycyjna województw w 2012 r. (lokata wg IBnGR)
1	MAZOWIECKIE	841	699 212	2
2	ŚLĄSKIE	423	453 496	1
3	WIELKOPOLSKIE	396	387 977	4
4	DOLNOŚLĄSKIE	385	336 928	3
5	POMORSKIE	312	265 033	7
6	MAŁOPOLSKIE	306	343 375	5
7	ZACHODNIOPOMORSKIE	230	217 045	6
8	OPOLSKIE	195	98 741	10
9	ŁÓDZKIE	194	234 079	8
10	KUJAWSKO-POMORSKIE	138	187 996	9
11	PODKARPACKIE	136	155 034	12
12	LUBELSKIE	125	166 027	13

³ Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2012, Gdańsk, 2012

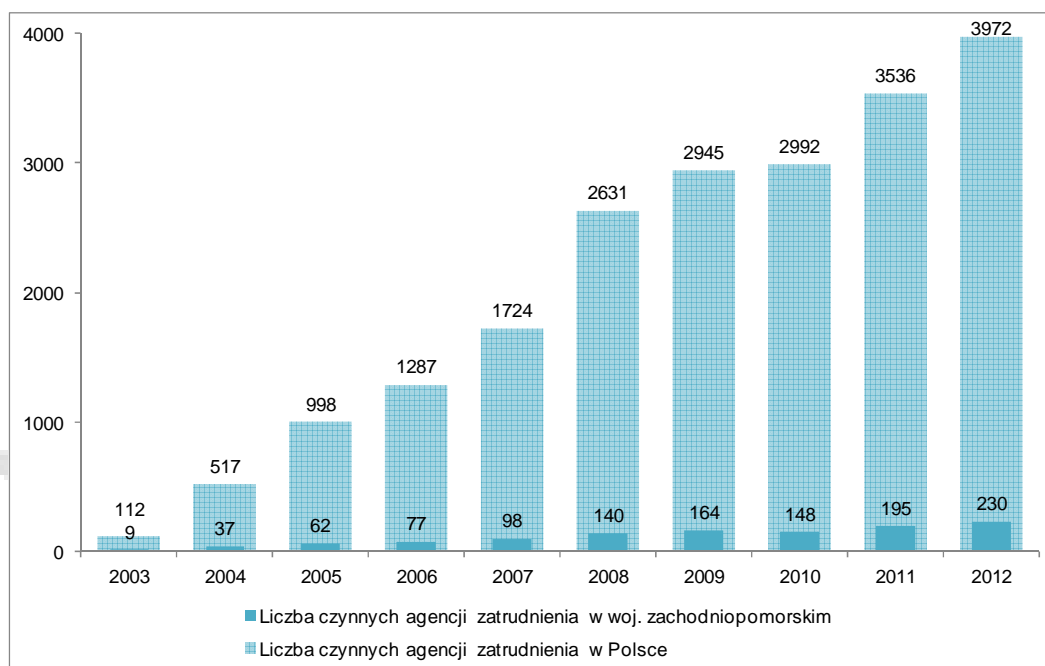
⁴ Zgodnie z rekomendacją Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP, która na posiedzeniu plenarnym w dniu 25 października 2011 r. wskazała na potrzebę zlecenia zadań z zakresu aktywizacji zawodowej w ramach projektów EFS agencjom, które posiadają wpis do rejestru agencji zatrudnienia prowadzonego zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

13	LUBUSKIE	108	107 689	11
14	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	88	119 913	14
15	ŚWIĘTOKRZYSKIE	57	108 068	15
16	PODLASKIE	38	94 721	16
Ogółem		3 972	3 975 334	-

Źródło: Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia, www.kraz.praca.gov.pl, dostęp: 04.04.2013 r.

Zarówno w Polsce, jak i w woj. zachodniopomorskim liczba agencji zatrudnienia z roku na rok dynamicznie wzrasta. Jeszcze na dzień 31.12.2003 r. w Polsce było zarejestrowanych zaledwie 112 podmiotów, a w woj. zachodniopomorskim tylko 9. Natomiast już na koniec 2012 r. ilość czynnych agencji zatrudnienia w Polsce i woj. zachodniopomorskim wyniosła odpowiednio 3972 i 230 podmiotów. Udział liczby agencji zatrudnienia zarejestrowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego w liczbie agencji działających w Polsce, zmniejszył się z 8,0%, począwszy od 2003 i wynosi obecnie 5,8%. Rynek ten rozwija się zgodnie z ogólnopolskim trendem i w obu przypadkach jest on dodatni. Można zatem stwierdzić, iż agencje zatrudnienia w Polsce zaczynają odgrywać coraz większą rolę na rynku pracy. Jednak, w czasach dużej konkurencji na rynku, gdzie podmioty prześcigają się w pomysłach na zdobycie nowych klientów, istnieje duże prawdopodobieństwo, iż nowe agencje nie będą powstawać już w tak szybkim tempie, jak dotychczas. Ponadto, trzeba się liczyć z faktem, że wiele nowopowstałych firm, może nie przetrwać pierwszego roku działalności, z uwagi na dużą konkurencję, która wymusza na podmiotach stosowania atrakcyjnych cen świadczonych przez nie usług. Należy przy tym pamiętać, iż usługi pośrednictwa pracy dla osób poszukujących zatrudnienia są bezpłatne. Agencje zatrudnienia zarabiają przede wszystkim na umowach zawieranych z przedsiębiorstwami (pracodawcami), na usługi prowadzenia procesu rekrutacji odpowiednich kandydatów na wolne stanowiska pracy.

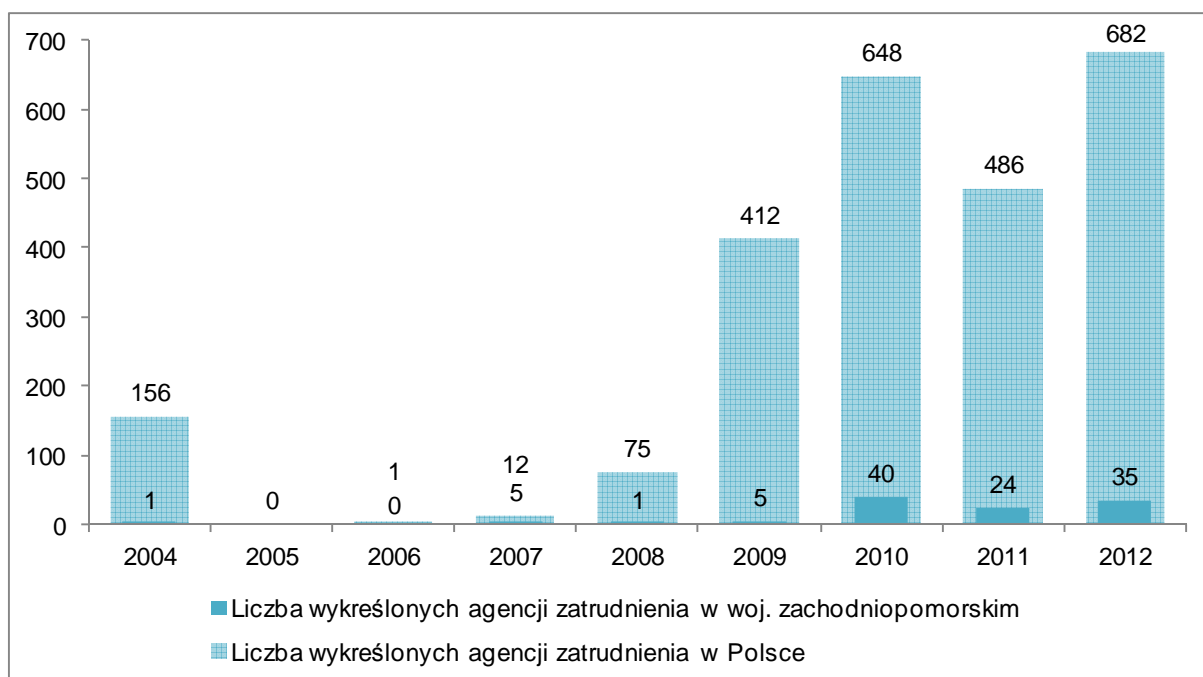
Wykres 1. Liczba czynnych agencji zatrudnienia w Polsce i w woj. zachodniopomorskim w latach 2003-2012 (stan na dzień 31 grudnia)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 04.04.2013 r.

Agencje zatrudnienia mogą zostać wykreślone z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia na podstawie art. 18⁵ ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W latach 2004-2012 suma wyrejestrowanych podmiotów w województwie zachodniopomorskim wyniosła 123, natomiast w skali kraju liczba ta, osiągnęła wielkość 2 473. Największą liczbę wykreśleń agencji zatrudnienia z rejestru w Polsce odnotowano w roku 2012 – 682, natomiast w województwie zachodniopomorskim w roku 2010 – 40. W roku 2005 nie odnotowano żadnych wykreśleń, zarówno w województwie zachodniopomorskim, jak i w całym kraju. Rok później w Polsce, z rejestru, została wykreślona jedna agencja zatrudnia. Najwyższy odsetek wyrejestrowanych agencji w woj. zachodniopomorskim w stosunku do Polski, odnotowano w 2007 r. (41,7%).

Wykres 2. Liczba wykreślonych agencji zatrudnienia w Polsce i w woj. zachodniopomorskim w latach 2004-2012 (stan na dzień 31 grudnia)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 19.04.2013 r.

⁵ Marszałek województwa wykreśla, w drodze decyzji, podmiot wpisany do rejestru w przypadku:

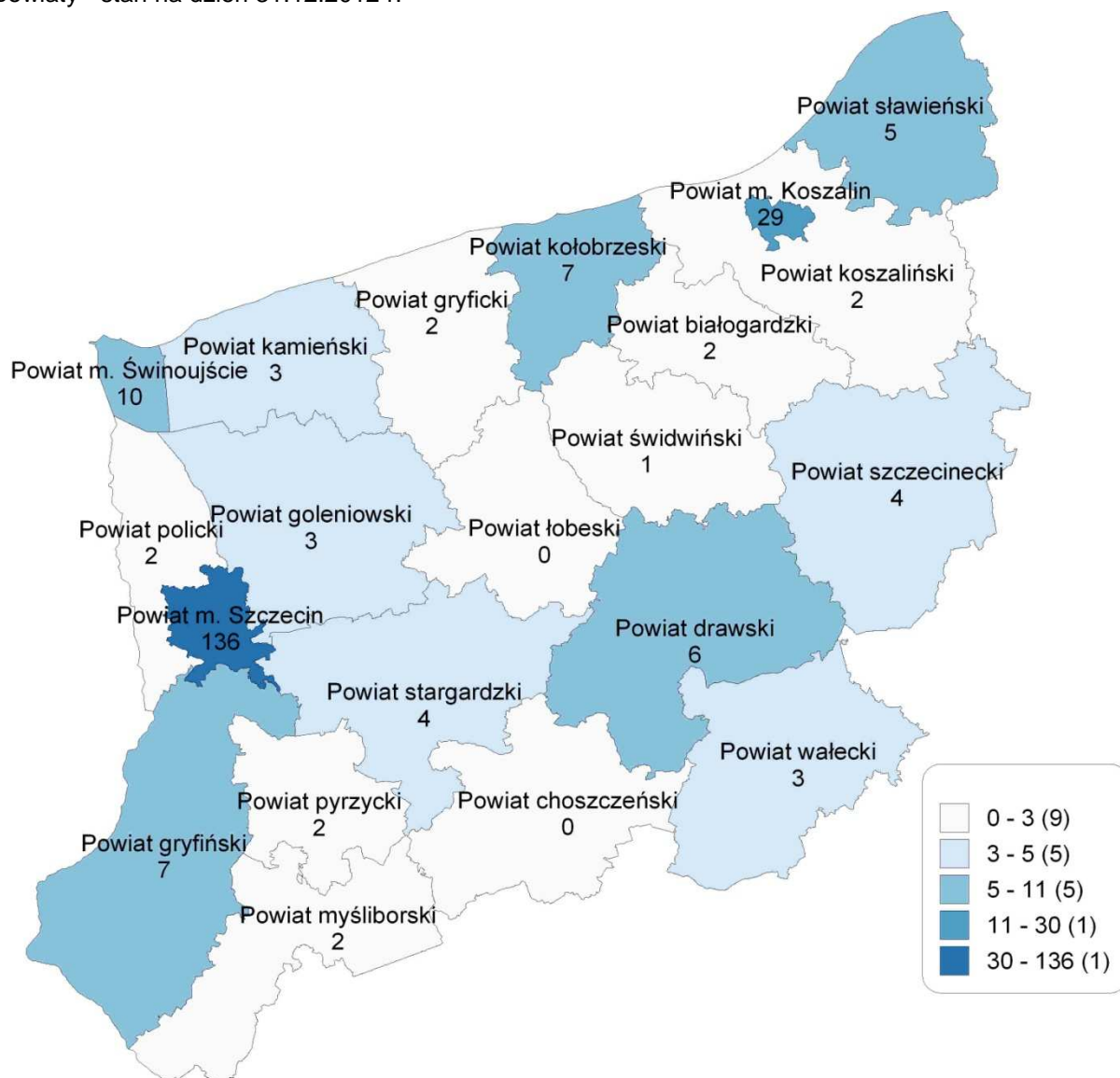
- 1) pisemnego wniosku podmiotu;
- 2) postawienia przedsiębiorcy w stan likwidacji lub upadłości;
- 3) wydania decyzji, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej;
- 4) nieprowadzenia agencji zatrudnienia, w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego i pracy tymczasowej, w okresie dwóch kolejnych lat, stwierdzonego na podstawie informacji, o której mowa w art. 19f;
- 5) naruszenia przez podmiot warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19 pkt 2 i 3, art. 19b—19d oraz art. 85 ust. 2—5;
- 6) nieusunięcia przez podmiot, w wyznaczonym terminie, naruszeń warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19 pkt 1, art. 19a i art. 19e—19h;
- 7) złożenia przez podmiot oświadczenia, o którym mowa w art. 18e ust. 2 pkt 1 i ust. 3, lub przekazania informacji, o których mowa w art. 19e pkt 1 i art. 19f, niezgodnych ze stanem faktycznym;
- 8) niezgodności danych w rejestrze ze stanem faktycznym po uprzednim wezwaniu podmiotu do złożenia wyjaśnień w tej sprawie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania;
- 9) powierzania, na podstawie przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

1.2. Wyniki działalności agencji zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. w województwie zachodniopomorskim działało 230 podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia. W porównaniu do danych na koniec 2011 roku liczba zarejestrowanych agencji zatrudnienia wzrosła o 19,2%. Analiza danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia pokazała, że najczęściej podmiotów prowadzi działalność w formie jednoosobowej (108 agencji), na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Na drugim miejscu znalazły się spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (76), a w dalszej kolejności pozostałe formy prawne (46).

Największą liczbę agencji zatrudnienia w województwie na koniec 2012 r. odnotowano w Szczecinie – 136, podmioty te stanowiły 59,1% z ogólnej liczby agencji zatrudnienia. Na następnym miejscu znajduje się Koszalin, gdzie odnotowano 29 agencji zatrudnienia (12,6%), kolejnym jest Świnoujście – 10 podmiotów (4,3%). W dwóch powiatach: łobeskim oraz choszczeńskim na koniec 2012 r. nie odnotowano żadnych podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia.

Rysunek 1. Liczba agencji zatrudnienia na terenie województwa zachodniopomorskiego w podziale na powiaty - stan na dzień 31.12.2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 19.04.2013 r.

Spośród 195 czynnych w 2011 r. agencji zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim, 74 (37,9%) świadczyło usługi związane z kierowaniem osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, 55 (28,2%) zajmowało się pośrednictwem pracy i 46 (23,6%) prowadziło pracę tymczasową. Są to trzy najpopularniejsze usługi świadczone przez zachodniopomorskie agencje zatrudnienia. Najmniej podmiotów (37) zajmowało się poradnictwem zawodowym (18,8%). Analizując pozyskane dane odnotowano, iż tylko w przypadku agencji świadczących usługi pracy tymczasowej wystąpił stały trend wzrostu w kolejnych badanych latach. W przypadku pozostałych typów usług realizowanych przez agencje, zaobserwowano spadek liczby podmiotów w 2010 r. w porównaniu do roku 2009, a następnie zanotowano ponowny wzrost w kolejnym roku. Wynika to, ze spowolnienia wzrostu gospodarczego w Polsce, a także kryzysu ekonomicznego na świecie, który wpłynął na działalność tych agencji, zwłaszcza wykonujących usługi dla pracodawców spoza naszego kraju. Istotne znaczeniu ma także dostępności cykliczność wdrażania środków pozyskiwanych z funduszy europejskich, zwłaszcza skierowanych na działania z zakresu aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

Tabela 2. Liczba agencji zatrudnienia wg typów agencji w województwie zachodniopomorski w latach 2009-2012

Lp.	Zakres świadczonych usług	2009	2010	2011	2012
1	Agencje świadczące usługi pośrednictwa pracy na terenie RP	45	44	55	118
2	Agencje świadczące usługi kierowania osób do pracy za granicą	75	66	74	133
3	Agencje świadczące usługi doradztwa personalnego	35	27	41	104
4	Agencje świadczące usługi pracy tymczasowej	37	40	46	112
5	Agencje świadczące usługi poradnictwa zawodowego	28	24	37	101

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z raportu *Agencje zatrudnienia w 2009 r.* (i w latach kolejnych), Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

„Pośrednictwo pracy jest usługą rynku pracy polegającą w szczególności na udzielaniu pomocy:

- a) osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz,
- b) pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

Działalność agencji zatrudnienia, w tym zakresie stanowi uzupełnienie publicznego pośrednictwa, które realizowane jest przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy.”⁶

W wyniku świadczonych usług pośrednictwa pracy przez agencje zatrudnienia z województwa zachodniopomorskiego zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terenie Polski w 2012 r. otrzymały 1 672 osoby, co stanowi 4,8% wszystkich osób zarejestrowanych w tych agencjach. Osoby, które podjęły zatrudnienie na podstawie umowy o pracę stanowiły 58,3% ogółu osób zatrudnionych na terenie Polski. Udział kobiet wyniósł 60,6% spośród wszystkich zatrudnionych osób. Wśród poszukujących zatrudnienia dominowały osoby pomiędzy 25 a 50 rokiem życia (58,9%). Osoby do 25 roku życia stanowiły 21,6% ogółu poszukujących zatrudnienia, natomiast udział osób powyżej 50 roku życia wyniósł 19,6%. Otrzymane dane świadczą o dużej liczbie osób zgłaszających się do agencji zatrudnienia w celu znalezienia pracy, należy jednak pamiętać, iż obowiązujące przepisy nie ograniczają możliwości korzystania z usług kilku agencji zatrudnienia przez jedną osobę.

⁶ Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy: Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2011 r., Warszawa, 2012 r.

Tabela 3. Wyniki działalności agencji zatrudnienia z województwa zachodniopomorskiego w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2012 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym			
		kobiety	do 25 roku życia	między 25 a 50 rokiem życia	powyżej 50 roku życia
Liczba osób, które zostały wpisane do prowadzonej przez agencję ewidencji osób poszukujących zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	34 743	7 156	7 490	20 452	6 801
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za pośrednictwem agencji	1 672	1 013	563	922	187
<i>Efektywność zatrudnieniowa</i>	4,8%	14,2%	7,5%	4,5%	2,7%
w tym liczba osób, które podjęły pracę na podstawie stosunku pracy	975	711	307	566	102
<i>Efektywność zatrudnieniowa</i>	2,8%	9,9%	4,1%	2,8%	1,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 19.04.2013 r.

Najwięcej osób poszukujących pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poprzez agencje znalazło zatrudnienie w następujących grupach zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (407), robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (318) oraz magazynierzy (246). Liczną grupę stanowili także mężczyźni, którzy zostali zatrudnieni na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych (107). Z zestawienia wynika, iż większość zatrudnionych osób wykonywało pracę na stanowiskach, które wymagają wykształcenia techniczno-zawodowego.

Tabela 4. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2012 r. świadczonego przez agencje zatrudnienia z województwa zachodniopomorskiego

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	407	406	1
2	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	318	180	138
3	4321	Magazynierzy i pokrewni	246	180	66
4	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	107	0	107
5	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	79	78	1
6	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	49	0	49
7	9214	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	34	28	6
8	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	27	25	2
9	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	26	0	26
10	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem	23	17	6

W tabeli uwzględniono 10 najczęściej powtarzających się zawodów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 19.04.2013 r.

Agencje zatrudnienia z województwa zachodniopomorskiego skierowały 6 176 pracowników tymczasowych do pracodawców posiadających swoją siedzibę na terenie Polski (90,5% z ogólnej liczby pracowników tymczasowych). Kolejnym popularnym kierunkiem pracy tymczasowej są Niemcy (463 osoby) oraz Belgia (119 osób).

Tabela 5. Kraje, do których agencje pracy tymczasowej z województwa zachodniopomorskiego kierowały obywateli polskich

Lp.	Nazwa kraju	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	Polska	6 176	2 834	3 342
2	Niemcy	463	341	122
3	Belgia	119	4	115
4	Dania	28	1	27
5	Francja	10	0	10
6	Jordania	10	0	10
7	Niderlandy	6	0	6
8	Wielka Brytania	6	0	6
9	Szwecja	3	0	3
10	Luksemburg	1	1	0

W tabeli uwzględniono 10 najczęściej powtarzających się krajów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 19.04.2013 r.

Największą grupę osób skierowanych do pracy tymczasowej stanowili sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 1 887, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (657) oraz kasjerzy bankowi i pokrewni (542). Mężczyźni najczęściej znajdowali zatrudnienie jako sprzedawcy sklepowi (906), magazynierzy (427) oraz robotnicy pracujący przy przeładunku towarów (286). Wśród kobiet popularna jest praca domowej opiekunki osobistej, w 2012 r. zatrudnienie w tym zawodzie znalazło 320 kobiet.

Tabela 6. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa przez agencje pracy tymczasowej w 2012 r. świadczonego przez agencje zatrudnienia z województwa zachodniopomorskiego

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1 887	981	906
2	7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	657	407	250
3	4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	542	334	208
4	4321	Magazynierzy i pokrewni	534	107	427
5	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	516	236	280
6	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	395	139	256
7	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	325	320	5
8	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	316	180	136
9	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	290	4	286
10	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	192	154	38

W tabeli uwzględniono 10 najczęściej powtarzających się zawodów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 19.04.2013 r.

Podstawowym elementem różnorodności kierunków migracji jest specyfika oferowanych usług, tj. charakteru ofert pracy będących w dyspozycji agencji zatrudnienia. Z terenu województwa

zachodniopomorskiego w wyniku pośrednictwa pracy zawodami, które cieszyły się największym zainteresowaniem były: marynarze i pokrewni – 3 683 osoby, oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni – 2 123 osoby i pracownicy służb technicznych żeglugi – 1 714 osób.

Tabela 7. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy za granicą w 2012 r. świadczonego przez agencje zatrudnienia z województwa zachodniopomorskiego

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	8350	Marynarze i pokrewni	3 683	126	3 557
2	3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	2 123	43	2 080
3	3151	Pracownicy służb technicznych żeglugi	1 714	1	1 713
4	5111	Stewardzi	1 078	578	500
5	2144	Inżynierowie mechanicy	667	0	667
6	5120	Kucharze	573	15	558
7	7131	Malarze i pokrewni	491	43	448
8	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	485	243	242
9	7212	Spawacze i pokrewni	381	0	381
10	9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	221	101	120

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 19.04.2013 r.

Kierunki migracji zarobkowych w województwie zachodniopomorskim, biorąc pod uwagę kraj do którego agencja zatrudnienia kierowała pracownika, zdecydowanie różnią się od ogólnego trendu obserwowanego w Polsce. Potwierdzają ten fakt, również badania realizowane przez Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie⁷. Najpopularniejszymi kierunkami emigracji Polaków są Wielka Brytania (625 tys. osób) oraz Niemcy (470 tys. osób). Natomiast najczęstszym kierunkiem wyjazdów do pracy przez obywateli polskich (korzystających z usług pośrednictwa pracy oferowanych przez agencje zatrudnienia) był Cypr (3446 osób), Norwegia (2 623) oraz Niderlandy (1 315). Nieco mniejszym zainteresowaniem cieszyły się takie kraje jak Bahamy (1 133) i Singapur (1 098). Kolejne miejsce zajmują Niemcy, dokąd w 2012 r. agencje zatrudnienia skierowały 814 obywateli polskich.

Tabela 8. Kraje, do których agencje zatrudnienia z województwa zachodniopomorskiego kierowały obywateli polskich

Lp.	Nazwa kraju	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	Cypr	3 446	131	3 315
2	Norwegia	2 623	217	2 406
3	Niderlandy	1 315	447	868
4	Bahamy	1 133	365	768
5	Singapur	1 098	84	1 014
6	Niemcy	814	274	540
7	Dania	742	26	716
8	Antigua i Barbuda	724	0	724
9	Wielka Brytania	505	186	319
10	Malezja	483	27	456

W tabeli uwzględniono 10 najczęściej powtarzających się krajów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, dostęp 19.04.2013 r.

⁷ Por. <http://www.wup.pl/files/content/zorp/zorpmigracje2010.pdf>, dostęp 26.06.2013 r.

Wykres 3. Kierunki emigracji z Polski w roku 2011 i kierunki emigracji zarobkowej za pośrednictwem agencji zatrudnienia w woj. zachodniopomorskim w 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, <http://www.kraz.praca.gov.pl>, i GUS, dostęp 19.04.2013 r.

2. Działalność agencji zatrudnienia w woj. zachodniopomorskim – wyniki badania

2.1. Informacje o badaniu

Cel badania

Celem niniejszego badania była analiza funkcjonowania agencji zatrudnienia oraz zapoznanie się z formą współpracy pomiędzy agencjami zatrudnienia, a pozostałymi instytucjami rynku pracy.

W toku prowadzonego badania rozpatrywane były następujące zagadnienia:

- Jak długo funkcjonują na rynku agencje zatrudnienia?
- Wskazanie obszarów działalności agencji zatrudnienia;
- Zidentyfikowanie rodzaju prowadzonych usług przez agencje zatrudnienia;
- Zasoby kadrowe agencji zatrudnienia;
- Zdiagnozowanie grup klientów obsługiwanych przez agencje zatrudnienia;
- Zabieganie o nowych klientów instytucjonalnych;
- Zdiagnozowanie obszarów współpracy agencji zatrudnienia z pozostałymi instytucjami rynku pracy.

Metody badawcze i dobór respondentów

W celu zebrania danych od agencji zatrudnienia, posłużono się metodą ankiety internetowej (CAWI – Computer Assisted Web Interviews), metodą ankiety bezpośredniej (PAPI – Paper and Pencil Interview). Respondenci otrzymali informację o badaniu, pocztą tradycyjną z dołączonym kwestionariuszem ankiety i kopertą zwrotną, wraz z adresem strony internetowej, na której umieszczona została ankieta. Wybór metody wypełniania ankiety był dobrowolny.

W niniejszym badaniu ilościowym, próba badawcza obejmowała wszystkie, czynne agencje zatrudnienia z terenu województwa zachodniopomorskiego, wpisane do rejestru KRAZ na dzień 31 grudnia 2012 r., działające na obszarze woj. zachodniopomorskiego. Ostatecznie próba badawcza wynosiła 239 podmiotów. Stopa zwrotu, obliczona z ogólnej liczby wszystkich rozestanych ankiet wyniosła 82,8% (198 wypełnionych kwestionariuszy).

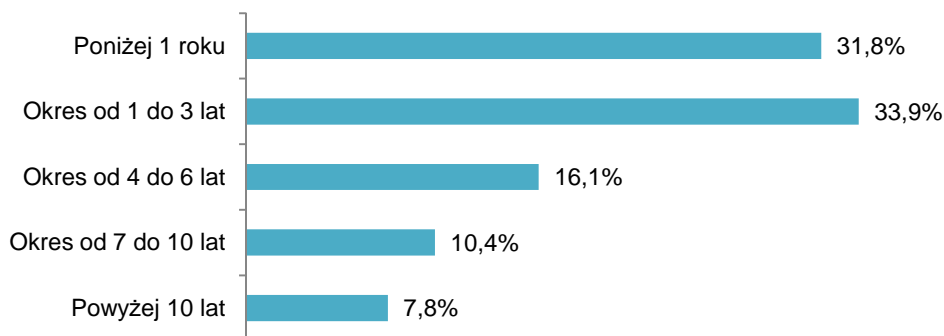
Termin realizacji

Badanie zostało zrealizowane w dniach 03 stycznia - 18 marca 2013 r. Zbieranie danych odbyło się przy użyciu ankiety internetowej przygotowanej przez pracowników Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy, które składało się z 23 pytań.

2.2. Charakterystyka badanych podmiotów

Większość badanych agencji zatrudnienia, to „młode” podmioty, funkcjonujące na rynku pracy poniżej jednego roku (31,8%) oraz w okresie od 1 do 3 lat (33,9%). 16,1% prowadzi swoją działalność od 4 do 6 lat. Najmniej podmiotów (7,8%) stanowią firmy, oferujące swoje usługi powyżej 10 lat. Od 7 do 10 lat, na rynku utrzymuje się 10,4% agencji zatrudnienia. Mamy zatem do czynienia ze zróżnicowanym okresem działalności badanych agencji na zachodniopomorskim rynku pracy.

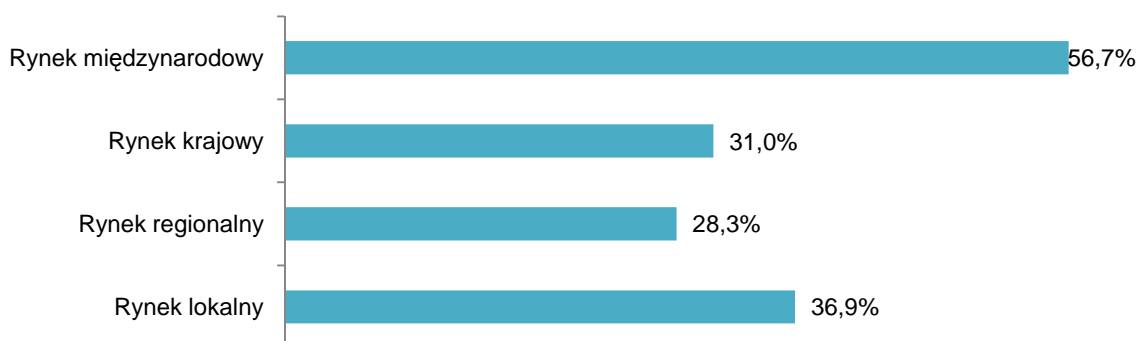
Wykres 4. Okres funkcjonowania badanych agencji zatrudnienia na zachodniopomorskim rynku pracy

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=192.

Z przeprowadzonego badania wynika, iż zachodniopomorskie agencje najczęściej świadczą swoje usługi na rynku międzynarodowym (56,7%). 36,9% podmiotów swym zasięgiem obejmuje obszar lokalny, a więc teren miasta lub powiatu. Na rynek krajowy i regionalny (województwo zachodniopomorskie), swoje oferty kierowało odpowiednio 31,0% i 28,3% agencji. Taki rozkład odpowiedzi może świadczyć o dominacji podmiotów, zajmujących się pośrednictwem pracy poza granice kraju.

Wykres 5. Obszar terytorialny działalności badanych agencji zatrudnienia

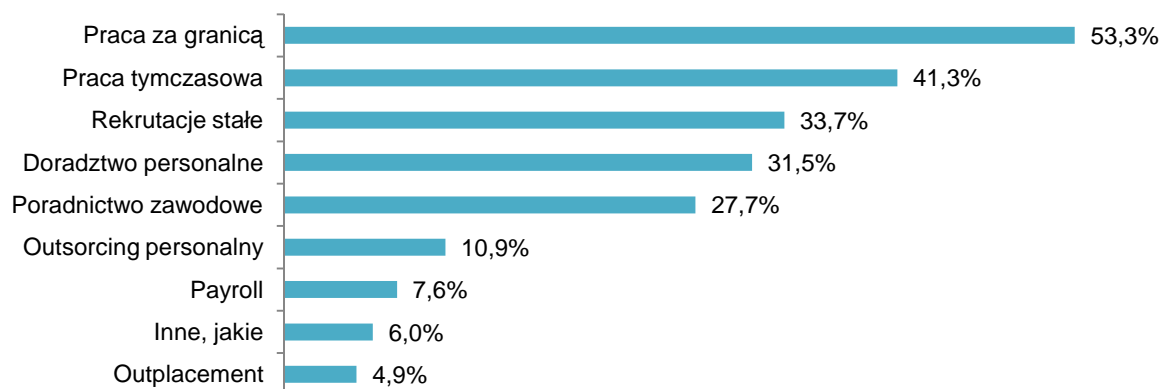

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=187. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Najczęściej notowanym rodzajem usług prowadzonych przez badane agencje zatrudnienia jest pośrednictwo pracy, polegające na kierowaniu osób do pracy za granicą (53,3%) oraz do pracy

tymczasowej (41,3%). Kolejne, to rekrutacje stałe (33,7%), doradztwo personalne (31,5%) oraz poradnictwo zawodowe (27,7%). Najmniej popularne usługi dotyczyły świadczeń, które od niedawna oferowane są na polskim rynku pracy, tj. outsourcing personalny (10,9%), payroll (7,6%), outplacement (4,9%). Można zatem stwierdzić, iż agencje zatrudnienia poza ustawowym zakresem działalności, poszerzają także swoją ofertę o inne usługi.

Wykres 6. Rodzaj prowadzonych usług przez badane agencje zatrudnienia

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=184. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Badane agencje zatrudnienia zapytano, jaką grupę osób indywidualnych obsługują. Najczęściej swoją ofertę kierują do osób ze średnimi kwalifikacjami (80,0%), a następnie do klientów posiadających niskie kwalifikacje (59,4%). Sporą grupę, obsługiwaną przez badane podmioty, stanowią osoby z wysokimi kwalifikacjami (58,3%). Najrzadziej swoją ofertę agencje kierują do osób bezrobotnych (52,6%), oraz nie posiadających kwalifikacji zawodowych (43,4%). Może to wynikać z tego, iż badane agencje w większości świadczą usługi z zakresu kierowania osobami do pracy za granicą, co wiąże się z posiadaniem jakichkolwiek kwalifikacji przez potencjalnych pracowników. Ponadto, agencje zatrudnienia przeważnie dysponują atrakcyjniejszymi ofertami pracy, z wyższym wynagrodzeniem i dogodniejszymi warunkami pracy, a swoją ofertę kierują do osób aktywnie poszukujących pracy. Natomiast urzędy pracy zajmują się również aktywizacją osób, które nie zawsze są gotowe do podjęcia pracy, a ich postawę na rynku pracy można określić jako pasywną.

Wykres 7. Kwalifikacje osób obsługiwanych przez badane agencje zatrudnienia

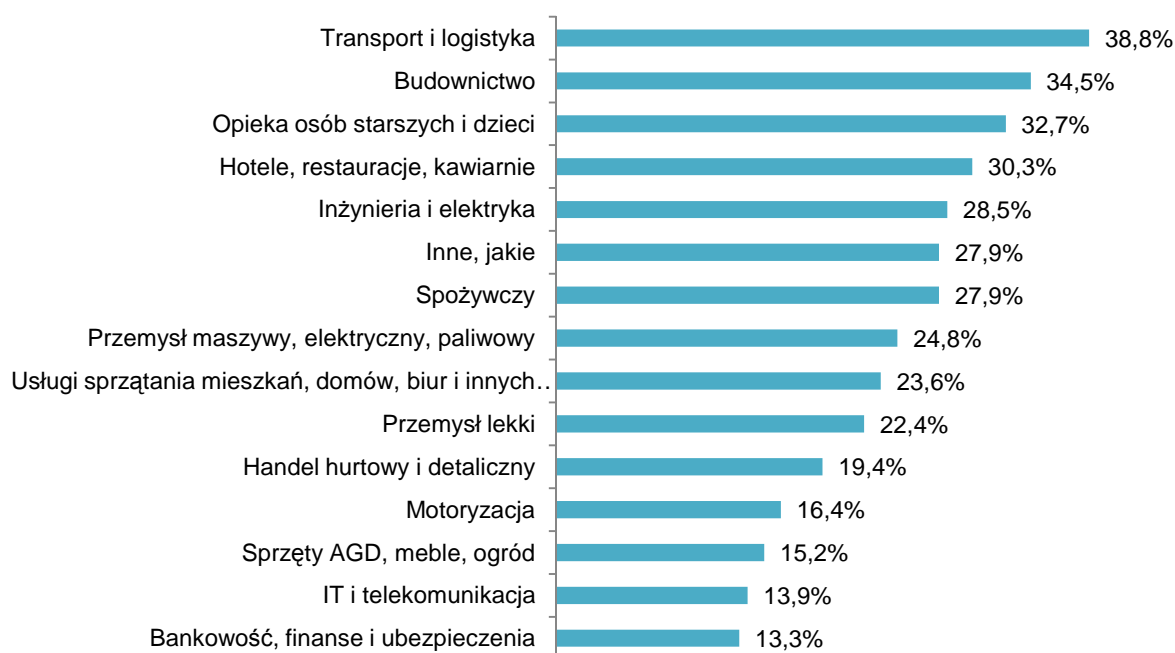

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=175. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Branże, dla których prowadzone są rekrutacje kandydatów do pracy przez agencje zatrudnienia, najczęściej obejmują transport i logistykę (38,8%) oraz budownictwo (34,5%). Sporym zainteresowaniem cieszą się również rekrutacje potencjalnych pracowników w obszarze związanym z opieką osób starszych i dzieci (32,7%), a także w zakresie działalności hotelowej, restauracyjnej i kawiarnianej (30,3%) oraz specjaliści z branży inżynierii i elektryki (28,5%). W przypadku odpowiedzi *inne* (27,9%), wskazywano głównie branżę morską, rolnictwo i ogrodnictwo. Warto zwrócić uwagę na nabór kandydatów do pracy w obszarze związanym z IT i telekomunikacją. Odsetek agencji prowadzących tego typu rekrutacje jest stosunkowo niewielki (13,9%). Najmniej cieszącą się branżą jest bankowość, finanse i ubezpieczenia (13,3%).

Wykres 8. Branże, do których badane agencje prowadzą rekrutacje kandydatów do pracy

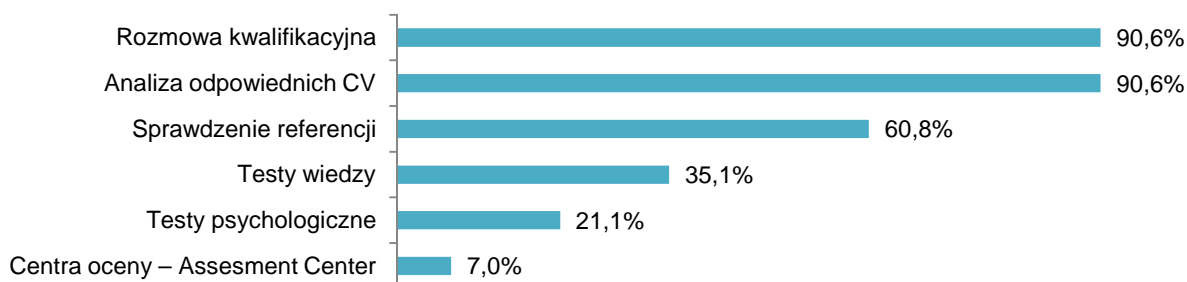

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=165. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Podstawowymi narzędziami wykorzystywanymi przez agencje zatrudnienia w procesie rekrutacji są tradycyjne narzędzia tj. rozmowy kwalifikacyjne oraz analiza CV (w obu przypadkach stosowane przez 90,6% respondentów). Ponad połowa z nich (60,8%) sprawdza referencje kandydata u poprzednich pracodawców. W coraz większym stopniu, agencje zatrudnienia stosują również dodatkowe narzędzia rekrutacji pozwalające zweryfikować umiejętności kandydatów tj. testy wiedzy (35,1%) oraz testy psychologiczne (21,1%). W mniejszym stopniu wykorzystywany jest wielowymiarowy proces oceny kompetencji - Assessment Center (7,0%).⁸

⁸ K. Wąsowska-Bąk, D. Górecka, M. Mazur: Assessment/Development Center. Poznaj najskuteczniejszą metodę oceny kompetencji pracowników i kandydatów do pracy. Helion, 2012, seria: OnePress Exclusive.

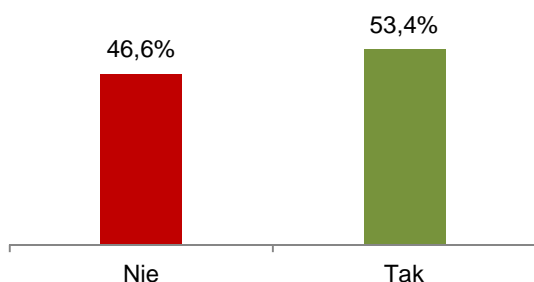
Wykres 9. Narzędzia wykorzystywane podczas rekrutacji pracowników przez badane agencje

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=171. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

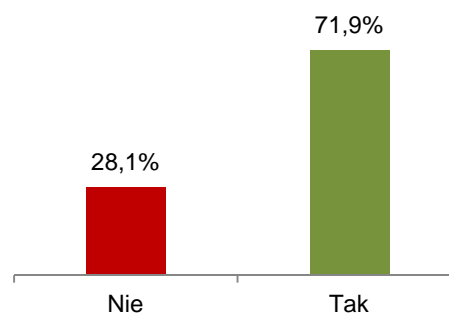
Większość badanych podmiotów posiada stałą bazę pracodawców, z którymi współpracuje (53,4%). Natomiast zdecydowanie większy odsetek (71,9%), zabiega o nowych klientów instytucjonalnych. 28,1% agencji nie ma potrzeby szukania nowych pracodawców, z którymi nawiązałyby współpracę (wykres 9 i wykres 10). Nowych klientów w większości poszukują agencje, które dopiero weszły na rynek, nie posiadające jeszcze stałej bazy przedsiębiorstw.

Wykres 10. Agencja posiada stałą bazę danych pracodawców współpracujących z agencją

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=178.

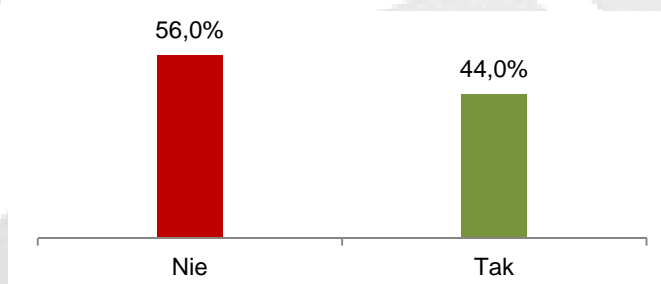
Wykres 11. Agencja prowadzi działania związane z pozyskaniem nowych klientów

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=185.

Badane agencje zatrudnienia odpowiedziały również na pytanie czy byłyby skłonne skorzystać z możliwości współpracy w ramach sieci publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającą mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym – EURES. Zdecydowanych na taką formę współpracy jest 44,0% agencji zatrudnienia, pozostała część nie wyraża chęci podjęcia kooperacji.

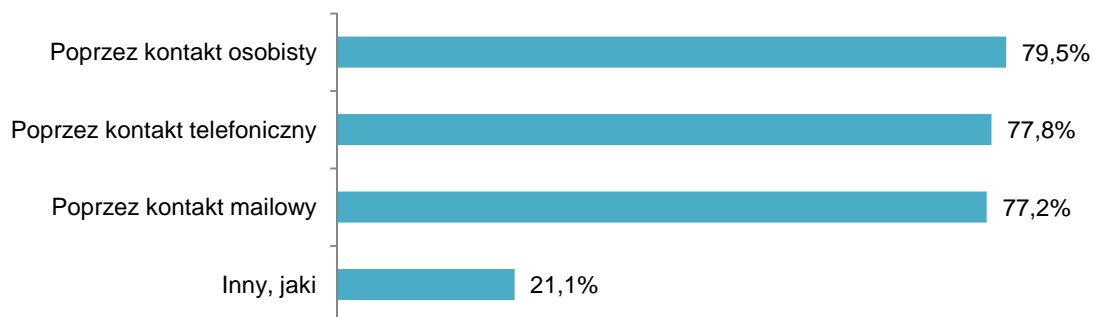
Wykres 12. Agencja skorzystałaby z możliwości współpracy w ramach międzynarodowej sieci pośrednictwa pracy – EURES

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=175.

Badane agencje zatrudnienia, nawiązując współpracę z nowymi pracodawcami, z reguły kontaktują się z nimi osobiście (79,5%), telefonicznie (77,8%), bądź za pośrednictwem poczty elektronicznej (77,2%). Wskazując na odpowiedź *inne*, jako sposób kontaktowania się z klientami instytucjonalnymi, badane podmioty wymieniały m.in. zamieszczanie ogłoszeń w Internecie, listowanie, poprzez rekomendacje (polecenie) innych osób, czy podmiotów gospodarczych.

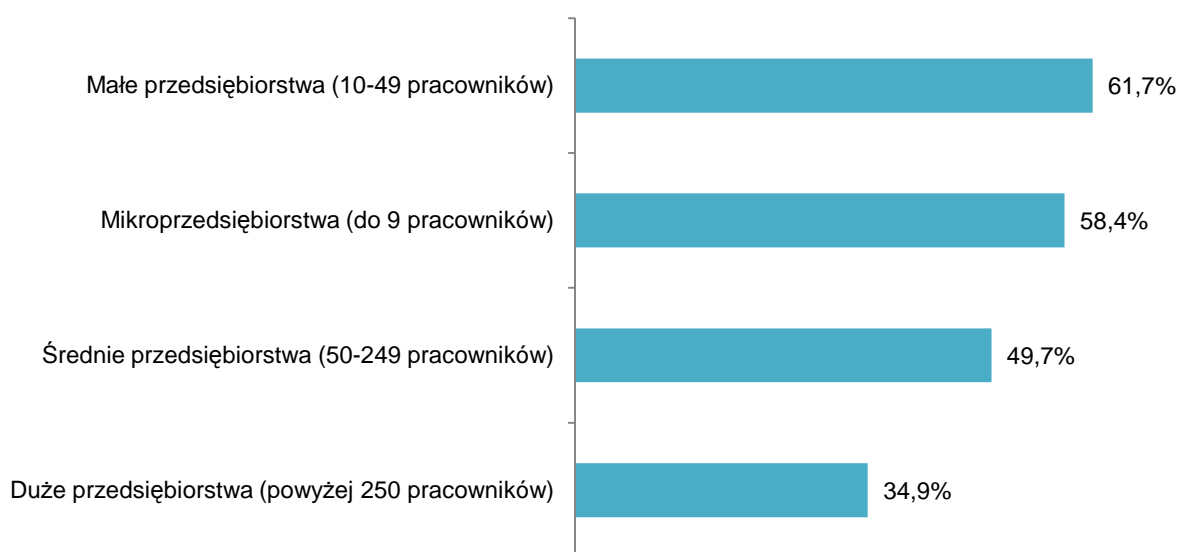
Wykres 13. Sposoby nawiązywania kontaktów badanych agencji z nowymi klientami instytucjonalnymi

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=171. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Jednym z analizowanych elementów była wielkość przedsiębiorstw, które korzystają z usług badanych agencji zatrudnienia. Podmioty objęte badaniem najczęściej współpracują z małymi firmami, zatrudniającymi od 10 do 49 pracowników (61,7%). Podobny, 58,4% udział mają mikroprzedsiębiorstwa (do 9 pracowników). Prawie połowę stanowią średnie przedsiębiorstwa zatrudniające od 50 do 249 pracowników. Najmniej firm, współpracujących z agencjami zatrudnienia należy do grupy dużych przedsiębiorstw (34,9%).

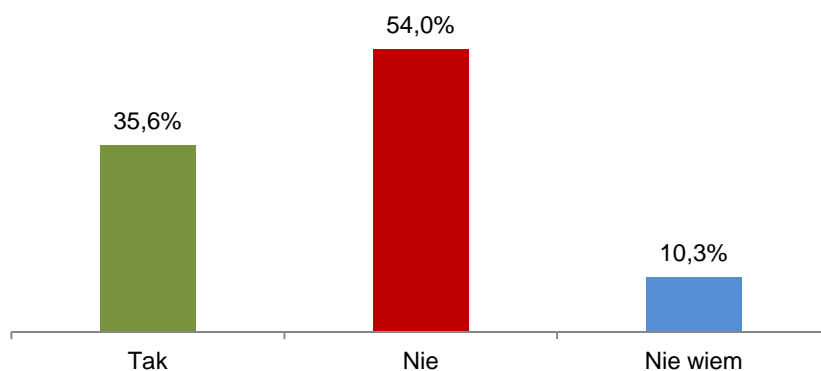
Wykres 14. Wielkość przedsiębiorstw, korzystających z usług badanych agencji zatrudnienia

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=149. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Ponad połowa badanych respondentów nie kieruje swoich pracowników na szkolenia, podnoszące ich kwalifikacje, a tylko 35,6% agencji inwestuje w rozwój kompetencji zatrudnionych u siebie osób. 10,3% respondentów nie potrafiło jednoznacznie stwierdzić, czy pracownicy tych agencji biorą udział w jakichś szkoleniach. Może to wynikać z tego, iż pracownicy inwestują w swój rozwój nie korzystając bezpośrednio ze wsparcia zatrudniających ich agencji zatrudnienia.

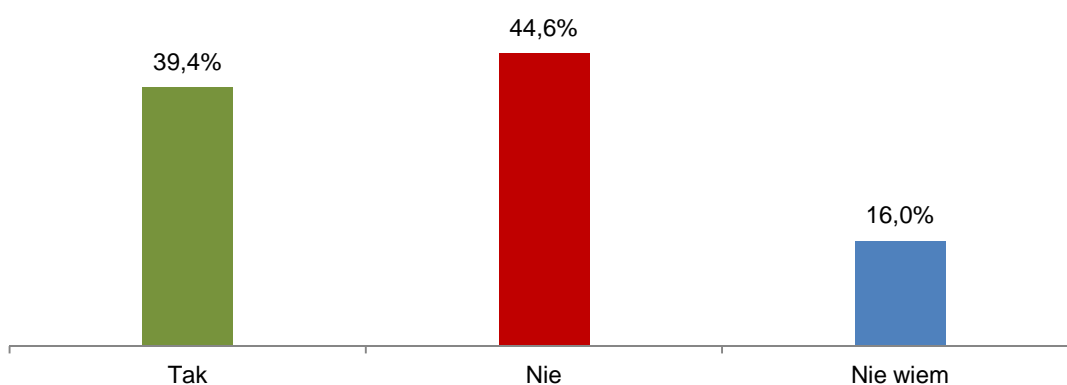
Wykres 15. Odsetek badanych agencji, które prowadzą szkolenia dla swoich pracowników

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=174.

Po mimo tego, iż ponad połowa badanych respondentów nie kieruje swoich pracowników na szkolenia, to blisko 40% z nich uważa, że istnieje potrzeba podnoszenia kwalifikacji zatrudnionych u nich osób. Odmiennego zdania jest 44,6% podmiotów.

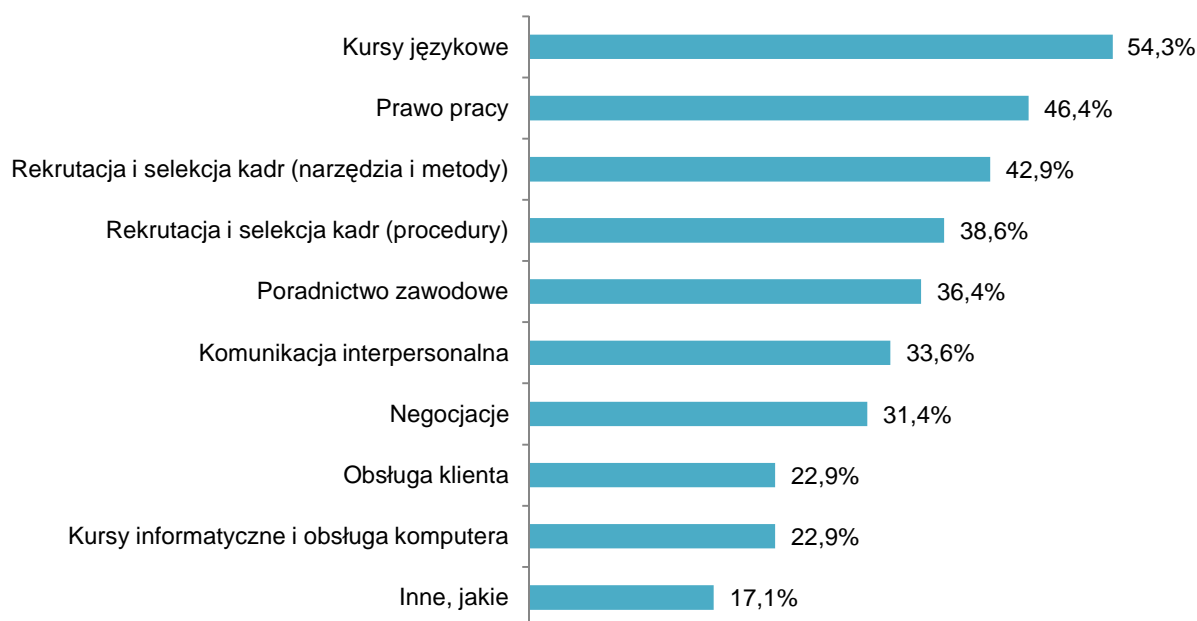
Wykres 16. Odsetek badanych agencji, które uważają, że istnieje potrzeba szkoleń ich pracowników

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=175.

Badani respondenci zostali poproszeni o wskazanie, który rodzaj szkoleń powinien zostać u nich wdrożony. 31% agencji uznało, że są to szkolenia językowe. Nie bez znaczenia jest to najczęściej wskazywana odpowiedź, zważywszy na fakt, iż respondenci w dużej mierze zajmują się rekrutacją osób do pracy za granicą. W następnej kolejności wymieniano szkolenia związane z poradnictwem zawodowym, prawem pracy, rekrutacją i selekcją kadr, obejmującą narzędzia i metody oraz procedury. We wszystkich przypadkach odsetek wskazań wyniósł 21,4%. Najmniejszą popularnością wśród badanych agencji, cieszą się kursy dotyczące obsługi klienta (7,2%) oraz kursy informatyczne i obsługa komputerów (7,2%).

Wykres 17. Rodzaje szkoleń, które chciałyby wdrożyć badane agencje

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=140. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Analizując zasoby kadrowe agencji zatrudnienia odnotowano, iż 60,2% zatrudnia od 1 do 5 pracowników, natomiast 20,5% wykazuje, że agencja nie zatrudnia żadnych osób, może to oznaczać, że podmioty te, są prowadzone jedynie przez właściciela. Większość agencji (64,6%) nie zatrudnia doradców zawodowych, z kolei 33,1% zatrudnia od 1 do 5 osób na tym stanowisku. W przypadku pośredników pracy, 47,8% agencji nie zatrudnia osób na tym stanowisku, taki sam odsetek zatrudnia od 1 do 5 pracowników na etacie pośrednika pracy.

Tabela 9. Zasoby kadrowe badanych agencji zatrudnienia

Liczba zatrudnionych osób		Zatrudnienie ogółem:		w tym			
		Liczebność	Udział w ogółem	doradców zawodowych:		pośredników pracy:	
				Liczebność	Udział w ogółem	Liczebność	Udział w ogółem
0	33	20,5%	84	64,6%	66	47,8%	
1-5	97	60,2%	43	33,1%	66	47,8%	
6-9	12	7,5%	3	2,3%	4	2,9%	
10-49	12	7,5%	0	0,0%	2	1,4%	
49-249	4	2,5%	0	0,0%	0	0,0%	
powyżej 250	3	1,9%	0	0,0%	0	0,0%	
Ogółem	161	100,0%	130	100,0%	138	100,0%	

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=161.

Najczęstszy problem organizacyjno-kadrowy, wskazany przez badane podmioty, to niewystarczająca współpraca z publicznymi służbami zatrudnienia (47,4%). W tej kategorii odpowiedzi, badani zwracali również uwagę na fakt, iż problemem, z którym się stykają najczęściej, jest zbyt mała liczba pracowników (41,0%) oraz ich niewystarczające kwalifikacje (29,5%). Najrzadziej respondenci zaznaczali niewłaściwą strukturę instytucji oraz niejasny zakres obowiązków (w obu przypadkach 4,8%).

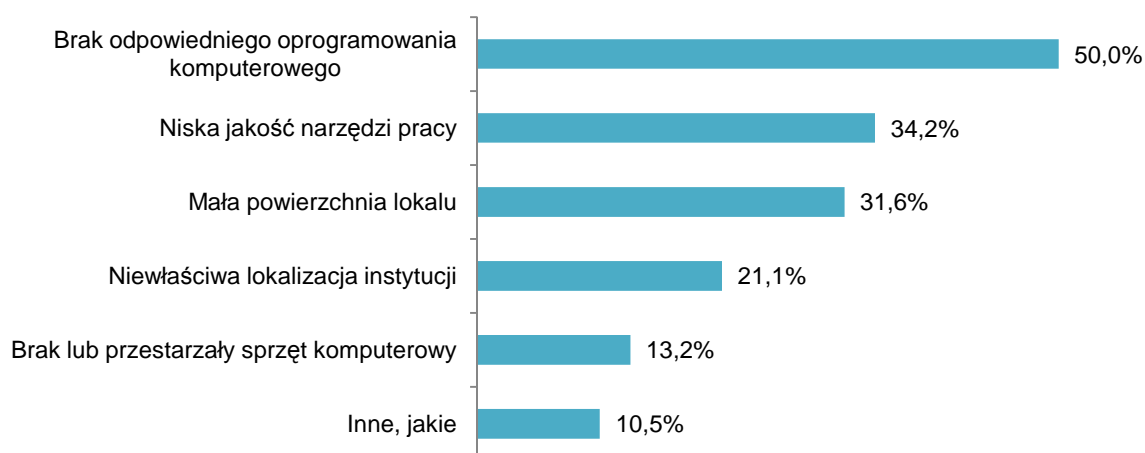
Wykres 18. Główne problemy organizacyjno-kadrowe w badanych agencjach

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=78. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Jeśli chodzi o problemy związane z infrastrukturą, ankietowani najczęściej wskazywali na brak odpowiedniego oprogramowania komputerowego (50,0%) oraz na niską jakość narzędzi pracy (34,2%). W następnej kolejności wymieniano małą powierzchnię lokalu (31,6%) oraz niewłaściwą lokalizację instytucji (21,1%). Z brakiem lub przestarzałym sprzętem komputerowym boryka się 13,2% podmiotów.

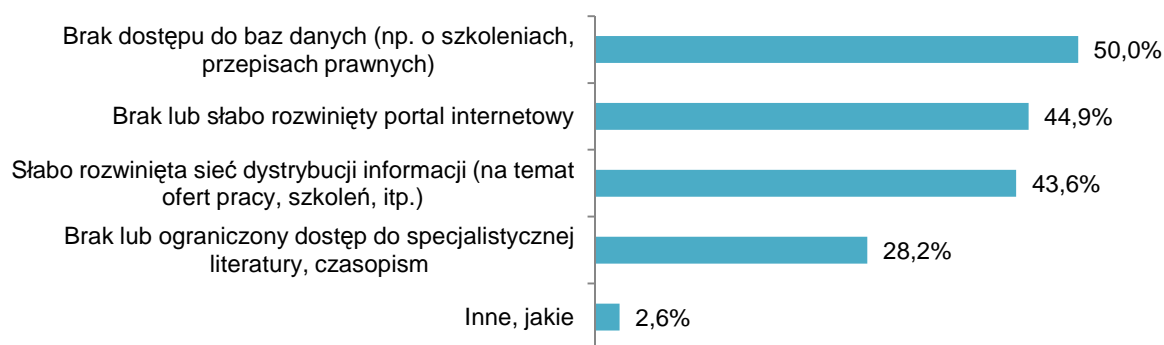
Wykres 19. Główne problemy dotyczące infrastruktury, wskazane przez badane agencje

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=38. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Wśród problemów komunikacyjno-informacyjnych zaznaczonych przez badane agencje, połowa podmiotów boryka się z kwestią braku dostępu do baz danych (np. o szkoleniach, przepisach prawnych), co może utrudniać świadczone przez nie usługi. Ponadto 44,9% stwierdziło, iż problemem jest brak lub słabo rozwinięty portal internetowy. Sporą przeszkodą okazuje się również słabo rozwinięta sieć dystrybucji informacji (na temat ofert pracy, szkoleń, itp.). Na brak lub ograniczony dostęp do specjalistycznej literatury lub czasopism, wskazało 28,2% agencji.

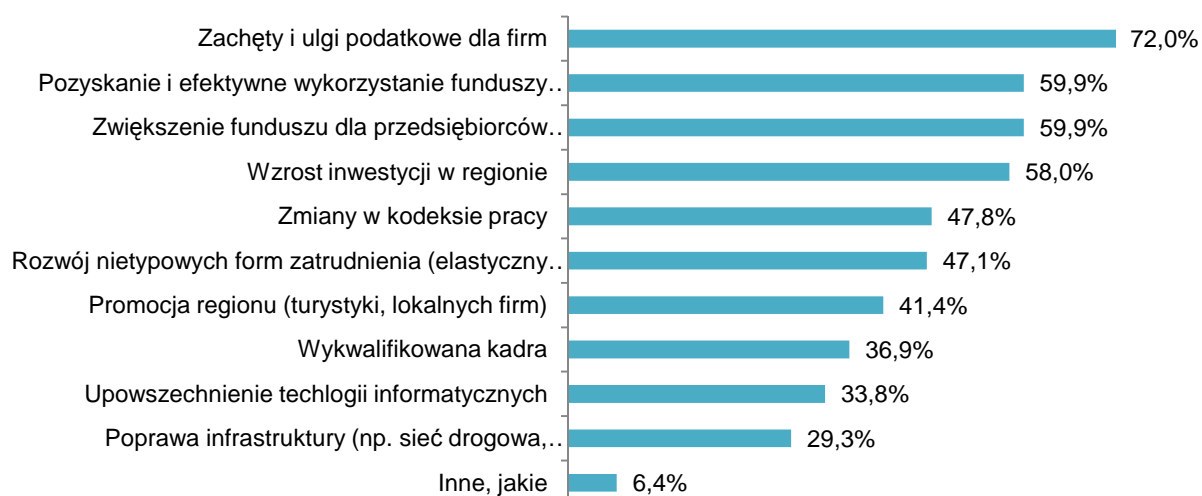
Wykres 20. Główne problemy komunikacyjno-informacyjne w badanych agencjach

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=78. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Respondentom zadano pytanie, jakie czynniki poprawiłyby działalność agencji na lokalnym rynku pracy. Blisko 72% stwierdziło, że powinny to być zachęty i ulgi podatkowe dla firm. Równie istotne są działania związane z pozyskaniem i efektywnym wykorzystaniem funduszy unijnych oraz zwiększenie funduszu dla przedsiębiorców zwiększających zatrudnienie (w obu przypadkach 59,9%). 58% ankietowanych uznało, że na ich funkcjonowanie na lokalnym rynku pracy wpływa wzrost inwestycji w regionie. Z kolei odsetek tych agencji, które wskazały na zmiany w kodeksie pracy, wyniósł 47,8%. Najmniej popularne okazały się działania związane z upowszechnianiem technologii informatycznych (33,8%) oraz poprawą infrastruktury (29,3%).

Wykres 21. Działania poprawiające sytuację badanych agencji na lokalnym rynku pracy

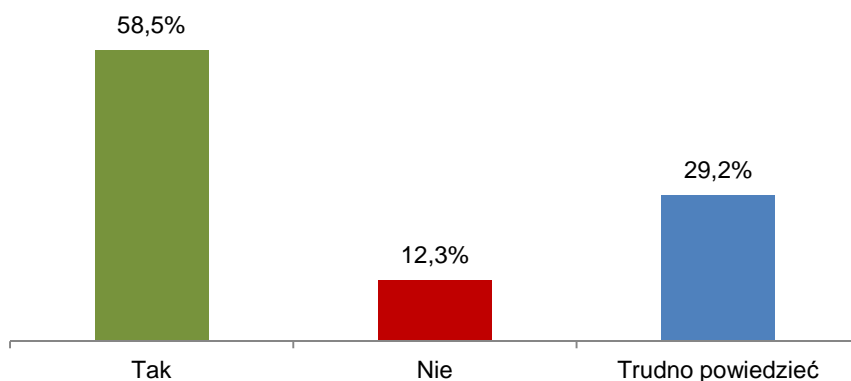

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=157. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Prowadząc jakąkolwiek działalność gospodarczą, istotne są, w celu jej rozwoju czy też utrzymania na rynku, działania inwestycyjne. Poproszono zatem badane agencje, aby odpowiedziały na pytanie czy posiadają plany rozwojowe swojej firmy. Ponad połowa z nich (58,5%) widzi potrzebę zmian i posiada plany rozwojowe prowadzonej działalności. Tylko 12,3% agencji wskazało, że ich nie posiada. Jednak 29,2% respondentów nie potrafiła jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie.

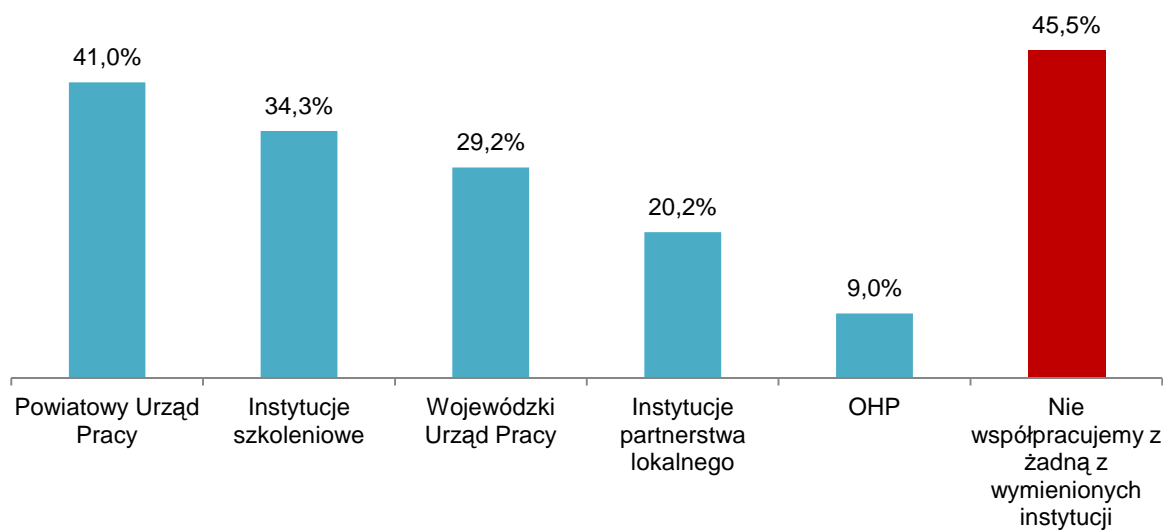
Wykres 22. Posiadanie planów rozwojowych przez badane agencje

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=171.

Agencje zatrudnienia działające na terenie województwa zachodniopomorskiego dość często nawiązują współpracę z innymi instytucjami rynku pracy. Z przeprowadzonego badania wynika, iż 41,0% agencji współpracuje z powiatowym urzędem pracy, natomiast 29,2% z wojewódzkimi urzędami pracy. Na wspólne podejmowanie działań z instytucjami szkoleniowymi zdecydowało się 34,3% badanych agencji. Nieznacznie ponad ¼ respondentów współpracuje z instytucjami partnerstwa lokalnego. Najmniej ankietowanych podejmuje się kooperacji z ochotniczymi hufcami pracy (9,0%). Z żadną z wymienionych w kwestionariuszu instytucji nie współpracuje 45,5% agencji zatrudnienia.

Wykres 23. Odsetek badanych agencji współpracujących z innymi instytucjami rynku pracy

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=178. Odpowiedzi nie sumują się do 100, z uwagi na możliwość wielokrotnego wyboru.

Podjęmowana współpraca z innymi instytucjami rynku pracy, najczęściej przybierała formę organizacji szkoleń i konferencji, targów pracy oraz wspólnej realizacji projektów w zakresie rekrutacji grupy bezrobotnych. Natomiast w zakresie pośrednictwa pracy, współpraca polegała m.in. na pozyskiwaniu/wymianie kandydatów do pracy, która w tym zakresie podejmowana była głównie z powiatowymi urzędami pracy, instytucjami szkoleniowymi oraz instytucjami partnerstwa lokalnego. Warto nadmienić, że współpraca urzędów pracy z agencjami w postaci organizacji targów pracy jest dobrą formą rekrutacji pracowników, a także okazją do poznania nowych pracodawców i nawiązania z nimi ewentualnego kontaktu.

Współpraca agencji zatrudnienia z Wojewódzkim Urzędem Pracy polegała w głównej mierze na organizacji szkoleń i konferencji (23,2%), przekazywaniu dotacji z EFS na realizację projektów, a także na wspólnej realizacji projektów w zakresie rekrutacji grupy bezrobotnych oraz organizacji targów pracy (w obu przypadkach 14,6%). Szczegółowe formy współpracy z poszczególnymi instytucjami rynku pracy przedstawia tabela 4.

Tabela 10. Forma współpracy badanych agencji z innymi instytucjami rynku pracy

		Wojewódzki Urząd Pracy		Powiatowy Urząd Pracy		OHP		Instytucje szkoleniowe		Instytucje partnerstwa	
		Liczba	Udział w ogółem	Liczba	Udział w ogółem	Liczba	Udział w ogółem	Liczba	Udział w ogółem	Liczba	Udział w ogółem
Forma współpracy z instytucjami rynku pracy	Organizacja targów pracy	12	14,6%	31	20,1%	5	14,3%	19	19,0%	16	23,2%
	Organizacja szkoleń i konferencji	19	23,2%	29	18,8%	6	17,1%	40	40,0%	19	27,5%
	Przekazywanie dotacji z EFS na realizację projektu	16	19,5%	10	6,5%	0	0,0%	2	2,0%	1	1,4%
	Wspólna realizacja projektów w zakresie rekrutacji grupy bezrobotnych	12	14,6%	24	15,6%	10	28,6%	15	15,0%	16	23,2%
	Pozyskiwanie/wymiana kandydatów do pracy	9	11,0%	24	15,6%	9	25,7%	16	16,0%	11	15,9%
	Dostarczanie przez PUP ofert pracy	10	12,2%	30	19,5%	3	8,6%	4	4,0%	4	5,8%
	Inna, jaka?	4	4,9%	6	3,9%	2	5,7%	4	4,0%	2	2,9%
Ogółem	82	100,0%	154	100,0%	35	100,0%	100	100,0%	69	100,0%	

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=167.

Badane agencje pozytywnie oceniają współpracę z innymi instytucjami rynku pracy. Świadczy o tym wysoki odsetek odpowiedzi dobrze lub raczej dobrze. Najlepiej ocenianymi podmiotami były instytucje szkoleniowe (62,9% agencji zatrudnienia oceniło je dobrze) oraz Wojewódzki Urząd Pracy (57,4%).

Tabela 11. Ocena współpracy badanych agencji pracy z innymi instytucjami rynku pracy

		Wojewódzki Urząd Pracy		Powiatowy Urząd Pracy		OHP		Instytucje szkoleniowe		Instytucje partnerstwa lokalnego	
		Liczebność	Udział w ogółem	Liczebność	Udział w ogółem	Liczebność	Udział w ogółem	Liczebność	Udział w ogółem	Liczebność	Udział w ogółem
Ocena prowadzonej współpracy z instytucjami rynku pracy	Dobrze	39	57,4%	37	46,8%	10	33,3%	39	62,9%	20	45,5%
	Raczej dobrze	11	16,2%	25	31,6%	3	10,0%	12	19,4%	8	18,2%
	Trudno powiedzieć	15	22,1%	13	16,5%	14	46,7%	10	16,1%	14	31,8%
	Raczej źle	3	4,4%	3	3,8%	0	0,0%	1	1,6%	2	4,5%
	Źle	0	0,0%	1	1,3%	3	10,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ogółem	68	100,0%	79	100,0%	30	100,0%	62	100,0%	44	100,0%	

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych, N=167.

3. Podsumowanie

1. Z danych rejestru agencji zatrudnienia wynika, że na koniec 2012 r. w województwie zachodniopomorskim funkcjonowało 229 agencji zatrudnienia. W wyniku świadczonych usług pośrednictwa pracy przez agencje zatrudnienia z województwa zachodniopomorskiego zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terenie Polski w okresie 2012 r. otrzymały 1 672 osoby, co stanowi około 4,8% wszystkich osób zarejestrowanych w tych agencjach. Wśród osób poszukujących zatrudnienia dominowały osoby pomiędzy 25 a 50 rokiem życia (58,9%). Osoby do 25 roku życia stanowiły 21,6% ogółu poszukujących zatrudnienia, natomiast udział osób powyżej 50 roku życia wyniósł 19,6%.
2. Najwięcej osób poszukujących pracy poprzez agencje znalazło zatrudnienie w następujących grupach zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (407), robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (318) oraz magazynierzy (246). Najczęstszym kierunkiem wyjazdów do pracy przez obywateli polskich był Cypr (3446 osób), Norwegia (2 623) oraz Niderlandy (1 315). Kierunek wyjazdu uzależniony był bardzo często miejscem rejestracji armatora, ponieważ większość podjęć pracy związana była z sektorem żeglugi (w przypadku Cypru) lub też branżą stoczniową (Norwegia).
3. Największą liczbę agencji zatrudnienia w województwie na koniec 2012 r. odnotowano w Szczecinie – 136, podmioty te stanowiły 59,1% z ogólnej liczby agencji zatrudnienia. W dwóch powiatach: łobeskim oraz choszczeńskim na koniec 2012 r. nie odnotowano żadnych podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia. Wpływ na prowadzenie działalności na danym obszarze mają oczywiście takie czynniki jak, liczba działających podmiotów gospodarczych na danym terenie, a także struktura osób bezrobotnych (zwłaszcza pod względem posiadanego doświadczenia, umiejętności i wykształcenia) oraz oczekiwania finansowe i poziom oferowanego wynagrodzenia.
4. Z badania ankietowego, w którym wzięło udział 198 agencji zatrudnienia z terenu województwa zachodniopomorskiego wynika, iż głównym obszarem ich aktywności, było kierowanie osób do pracy za granicą (53,3%) oraz pozyskiwanie ofert pracy tymczasowej (41,3%). Jest to zdecydowanie inny rynek niż ten na jakim funkcjonują powiatowe urzędy pracy, które najczęściej dysponują ofertami pracy zgłaszanymi przez pracodawców z regionalnego rynku, a swoje działania nie zawężają do wybranej branży.
5. Poza tradycyjnymi usługami, pojedyncze agencje oferują również takie świadczenia jak: outsourcing personalny (10,9%), payroll (7,6%) czy outplacement (4,9%). Są to stosunkowo nowe usługi, które jednak coraz częściej stosowane na etapie rekrutacji pracowników.
6. Najczęstszymi problemami wskazywanymi przez agencje zatrudnienia jest brak odpowiedniego oprogramowania komputerowego (50,0%), brak dostępu do baz danych (np. o szkoleniach, przepisach prawnych) (50,0%) oraz niewystarczająca współpraca z publicznymi służbami zatrudnienia (47,4%),
7. Przedsiębiorstwa, z którymi współpracują badane agencje, to głównie podmioty należące do sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Jeśli chodzi o klientów indywidualnych, najczęściej respondenci swoją ofertę kierują do osób posiadających średnie kwalifikacje (80,0%). Branże, dla których prowadzone są rekrutacje kandydatów do pracy przez agencje zatrudnienia, najczęściej obejmują transport i logistykę (38,8%), budownictwo (34,5%), opiekę osób starszych i dzieci (32,7%) oraz działalność hotelową, restauracyjną i kawiarnianą (30,3%). Sporym zainteresowaniem cieszą się również rekrutacje potencjalnych pracowników w obszarze związanym

z inżynierią i elektryką oraz (w przypadku odpowiedzi *inne*) branżą morską, a także rolnictwo i ogrodnictwo.

8. Respondentom zadano pytanie, jakie czynniki poprawiłyby działalność agencji na lokalnym rynku pracy, większość z nich stwierdziło, że powinny to być zachęty i ulgi podatkowe dla firm (72,0%). Równie istotne są działania związane z pozyskaniem i efektywnym wykorzystaniem funduszy unijnych (59,9%) oraz zwiększenie funduszu dla przedsiębiorców zwiększających zatrudnienie (59,9%).
9. Ponad połowa respondentów przyznała się do posiadania stałej bazy klientów instytucjonalnych, ponadto większość z nich (71,9%) poszukuje nowych przedsiębiorstw, z którymi nawiązałaby współpracę.
10. Większość agencji zatrudnienia, zarejestrowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego to małe firmy zatrudniające mniej niż 5 pracowników (80,7%). Spośród wszystkich agencji zatrudnienia, które wzięły udział w badaniu jedynie 65,6% zatrudnia osoby na stanowisku doradcy zawodowego, przy czym, w większości jest to jeden etat. W przypadku pośredników pracy, 47,8% agencji nie zatrudnia osób na tym stanowisku.
11. Badane agencje zatrudnienia najczęściej wspólne działania prowadzą z powiatowymi urzędami pracy (41,0%), instytucjami szkoleniowymi (34,3%) oraz z wojewódzkimi urzędami pracy (29,2%). Współpraca ta przybierała formę m.in. szkoleń i konferencji, targów pracy oraz wspólnej realizacji projektów w zakresie rekrutacji grupy bezrobotnych. Agencje w większości pozytywnie oceniają wspólne działania, podejmowane z innymi instytucjami rynku pracy.